

توضیح ضربه به سر :

سر، شایع ترین محل وارد آمدن صدمه است . با شناخت نوع صدمات احتمالی و نیز برخورد صحیح و سریع با آن ها می توان این عوارض را به طور چشمگیر کاهش داد. بیش از ۸۰٪ ضربه هایی که به سر وارد می شوند تنها موجب آسیب های خفیف می شوند که فقط تکان کوچکی در مغز ایجاد می کند و مشکل جدی در پی ندارند. اما گاهی اوقات آسیب های سر به گونه ای است که یا موجب مرگ یا ایجاد عوارض پایدار در فرد می شوند.

انواع صدمات سر :

- آسیب به پوست سر مانند پارگی، جراحت و خونریزی زیر پوست همراه با تورم و کبودی
- شکستگی جمجمه
- صدمات بافت مغز (صدمات داخل جمجمه)

آسیب های مغزی در اثر صدمات به دو

صورت ظاهر می شوند :

آسیب سر اولیه همان صدمه اولیه ای است که در اثر ضربه به سر وارد می شود، مثل کوفتگی مغز، له شدگی و پارگی عروق خونی و آسیب ثانویه در طول چند ساعت تا چند روز پس از آسیب اولیه ایجاد می شود و علت آن تورم مغز و خونریزی است.

علل ایجاد ضربه به سر :

تصادفات رانندگی ، سقوط از ارتفاع ، اصابت گلوله یا اجسام نوک تیز یا سنگین به سر ، زمین خوردن

علائم شایع جسمی ضربه به سر :

بستگی به گستردگی صدمه و محل صدمه علائم متفاوتی بروز می کنند

- خواب آلودگی، گیجی و منگی
- تهوع و استفراغ مکرر
- تاری دید یا اختلال بینایی
- اشکال در صحبت کردن، اشکال در تعادل
- ضعف عضلانی
- هم اندازه نبودن مردمک های چشم
- کاهش هوشیاری موقت یا طولانی، فراموشی
- سر درد، سرگیجه و خونریزی از بینی و گوش

علائم خلقی و شناختی ضربه به سر :

- حساسیت به نور و صدا
- بی قراری و تحریک پذیری
- احساس اندوه و افسردگی
- رفتارهای غیر طبیعی
- اضطراب و نگرانی
- اختلال تمرکز و توجه
- اختلال حافظه

تشخیص ضربه به سر :

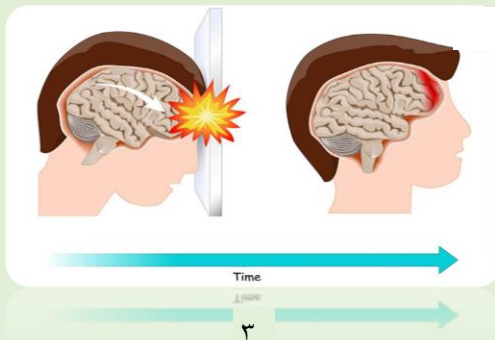
- ❖ گرفتن شرح حال دقیق و معاینات کامل
- ❖ گرافی سر ، سی تی اسکن یا ام آر آی

درمان ضربه به سر :

درمان شامل تحت نظر گرفتن در اورژانس و درمان های دارویی و در صورت نیاز جراحی است.

علائم هشدار ضربه به سر پس از ترخیص :

- خواب آلودگی شدید و منگی غیرطبیعی به صورتی که بیمار از خواب بیدار نشود
- استفراغ های مکرر
- تاری دید
- تشنج
- سردرد شدید و مداومی که با استامینوفن جواب نمی دهد
- خونریزی یا تراوش مایع شفاف از بینی و گوش

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی ضربه به سر

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: برونر و سوارث

ادامه مراقبت های لازم در منزل :

- ✓ مراجعه مجدد به پزشک قبل از اتمام داروها
- ✓ پرهیز از بلند کردن، تکان دادن، هل دادن و کشیدن بارهای سنگین و حرکات سریع و خم و راست شدن تا ۴ هفته
- ✓ در بیمارانی که در بستر هستند جهت پیشگیری از زخم بستر از تشک مواج استفاده شود و بیماران مرتباً تغییر وضعیت داده شوند
- ✓ پرهیز از انجام فعالیت هایی که نیاز به تمرکز دارند مانند کار با کامپیوتر و بازی های ویدیویی
- ✓ برای شروع رانندگی از پزشک اجازه گرفته شود
- ✓ خودداری از شرکت در مراسم، تئاترها و مکان هایی با نور و صدای زیاد که باعث تحریک سردرد می شوند
- ✓ بازگشت به کار و فعالیت های معمولی باید به آرامی و طبق دستور پزشک صورت گیرد و از نادیده گرفتن علائم خود و اصرار در بازگشت سریع به کار خودداری کنید
- ✓ در صورت داشتن علائم هشدار توضیح داده شده در صفحه قبل در منزل سریعاً به اورژانس مراجعه نمایید

مراقبت های لازم در منزل :

- ✓ نخستین روز پس از ضربه (۲۴ ساعت اول) بیمار نباید تنها بماند و حتماً یک نفر کنار او باشد
- ✓ در صورت خوابیدن در ۲۴ ساعت اول هر ۲ تا ۴ ساعت بیدار شود تا میزان دشواری در بیدار شدن و خواب آلودگی مشخص شود
- ✓ داشتن استراحت لازم و کافی در منزل بر اساس دستور پزشک معالج
- ✓ پرهیز از مصرف غذاهای سنگین در چند روز اول
- ✓ مصرف داروهای تجویز شده به صورت منظم و در ساعت مقرر
- ✓ در صورت داشتن جراحی و بخیه طبق دستور پزشک و توسط فرد آموزش دیده تعویض پانسمان انجام شود و جهت کشیدن بخیه ها در موعد تعیین شده به پزشک مراجعه شود
- ✓ خودداری از مصرف داروهای آرام بخش و خواب آور
- ✓ در صورت بروز تورم در محل ضربه در ۲۴ ساعت اول چندین نوبت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه ای از کمپرس سرد در محل استفاده شود
- ✓ بالا بردن زیر سر با زاویه ۳۰ درجه رعایت شود